

være meget uheldigt, og jeg kan ikke tro andet, end at det maa have en uheldig Indflydelse, at en ældre dygtig Skolelærer skal bøj sig for en ung, ukyndig Mand, som er sat til at være hans tilsynshavende. Han kan ikke have Tillid til en saadan tilsynshavende og kan ikke raadføre sig med ham, fordi den tilsynshavende, der saaledes er blevet ham beskiftet, mangler Erfaring og fornøden Sagkundskab til at kunne være et virkelig paalideligt Tilsyn og en virkelig paalidelig Vejleder for Skolens Lærere. Men hele denne Side af Sagen ligger urørt hen, det bekræfter Lovforslaget sig ikke med.

Hvad dernæst Kaldelsesmaaden angaar, er der nu indført en ny Bestemmelse. Jeg kan, hvad den angaar, henholde mig til, hvad det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) udtalte. Jeg kan godt gøre hans Betragtninger til mine, idet jeg ogsaa mener, at denne ny Kaldelsesmaade, og navnlig Indstillingsmaaden, er uheldig især for Læreren. Jeg tror, at der derved vil blive lagt en altfor stor Magt i Autoriteternes Hænder, og at Præster, Provster og Biskopper herved ville faa Hals- og Haandskret over Lærerne. Skulde en Lærer gøre sig mislielig i en eller anden Retning, kan han altid risikere at blive blandt dem, der forlods udflydes, saaledes, at hans Ansøgning aldrig tilstilles den Kommune, hvor han søger Embede.

Jeg mener derfor, at dette Skoleforslag kan og maa paa ingen Maade betegnes som en Skolelov. Det rører kun ved ganske enkelte Ting i Skolerne. I det store og hele vil det gaa ubemærket hen for Landets Skoler, det vil ingen Indflydelse faa paa den Slægt, som skal vokse op under en saadan Lov. Derimod har Forslaget en anden Side, nemlig som Lønningsslov. Saaledes mener jeg, at dette Forslag bør karakteriseres, det er en Lønningsslov, og det er saa godt som ikke noget andet. Jeg skal nu nærmere tillade mig at se paa denne Side af Sagen. I § 11 bestemmes Lønningerne for Lærerne i Købstæderne, og der er sat 3 Lønningsskalaer, mellem hvilke Kommunerne ved Forhandlinger med Ministeriet kunne vælge. Den laveste Skala har en Begyndelsesløn af 900 Kr. og en Slutningsløn af 2,000 Kr. Den anden begynder med 1,000 Kr. og har en Slutningsløn af 2,200 Kr., og den højeste begynder med 1,000 Kr. og slutter med 2,400 Kr. Det forekommer mig at være uheldigt saaledes at opstille tre Lønningsskalaer. Jeg frygter nemlig for, at man i mange Tilfælde — maaske de allerfleste — vil vælge den laveste Skala. Naar

der overalt forlanges det samme Arbejde, bør der ogsaa gives den samme Løn, og jeg tror ikke, at det kan gøres gældende for Købstadlærerne, at det skulde være dyrere at bo i den ene Købstad end i den anden. Det er uheldigt med disse tre Skalaer, idet man maa huske paa, at det ikke er store Lønninger, der er Tale om. De maa i det hele taget betegnes som tarvelige Lønninger, og vilde man byde andre Klasser af Embedsstanden f. Eks. Præster og Officerer saadanne Lønninger vilde disse Stænder ikke tage imod dem, de vilde gøre al den Opposition derimod, de paa nogen Maade kunde. Det høje Ting vilde vist heller ikke falde paa at indføre saadanne Skalaer for disse Klasser af Embedsmænd, som her foreslaas indførte over for Lærerne. Jeg anser som sagt disse tre Lønningsskasser for uheldige, og jeg vil haabe, at det Udvalg, som faar med Sagen at gøre, i alt Fald vil stryge den laveste Lønningsskaffe. Paa Landet er der to forskellige Skalaer, den ene med 700 Kr. til at begynde med og den anden med 900 Kr. Efter min Mening burde man der absolut stryge den laveste Skala, thi hvis en Kommune vælger den laveste Skala, vil en Lærer efter 20 Aars Forløb kun kunne opnaa en Løn af 1,500 Kr. foruden fri Bolig, Brændsel og Hæve. Det maa siges, at for en Familie er det ikke flotte Billaar, det er i Virkeligheden meget tarveligt, navnlig naar man ser paa den Bestemmelse, som findes i Lovforslaget, at man yderligere kan gaa 100 Kr. ned under de Lønninger, som ere fastsatte, altsaa 800 og 600 i Stedet for 900 og 700. Det forekommer mig at være en højst uheldig Bestemmelse, som stammer Lovforslaget. Der er en Klasse af Lærere ude paa Landet, som dette Lovforslag er meget karrig over for. Jeg tænker her paa Andenlærerne. For det første er jo efter de Bestemmelser, der gælder for Andenlærerne, f. Eks. Boligen meget uheldig. Den Bolig, man byder Læreren, et Værelse paa 40 Kvadratalen med Kogekaffelovn og et Brænderum — det er al den Lejlighed, han kan gøre Fordring paa efter Loven — forekommer mig at være overordentlig tarvelig. Og for det andet er den Løn, man lægger hertil, ogsaa tarvelig. Begyndelseslønnen er kun 500 eller 700 Kr. og kan saa efter den Skala, man vil benytte, stige op til 900 à 1,100 Kr. Nu kan det godt siges, at dette kun er en Gennemgangsløn. Meningen er jo ikke, at disse Folk skulle sidde som Andenlærere hele deres Liv igennem, men paa den anden Side hævder det dog ikke saa ganske sjældent, at en Andenlærer kan blive hængende ved et saadant lille Embede og faa